

Z A K O N

o poljoprivrednom zemljištu Županije Posavske

I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom utvrđuje se pojam, upravljanje, zaštita, uporaba i uređenje poljoprivrednog zemljišta, i ostala važna pitanja koja se odnose na poljoprivredno zemljište.

Članak 2.

Poljoprivredno zemljište, kao prirodno bogatstvo i dobro od općeg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti za druge svrhe osim u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

Članak 3.

Poljoprivrednim zemljištem u smislu ovog Zakona smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i drugo zemljište koje se po svojim prirodnim i ekonomskim uvjetima može najracionalnije koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Oradivim poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog Zakona, smatraju se: oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.

Minirano poljoprivredno zemljište kao i zemljište za koje se utemeljeno sumnja da je minirano, bez obzira na kakvoću istog po ovom Zakonu, ne smatra se poljoprivrednim zemljištem sve do trenutka njegovog deminiranja, odnosno obavljanja stručnog očevida i nalaza.

Članak 4.

Poljoprivredno zemljište kojem je projektom prostornog uređenja utvrđena druga namjena, koristi se za poljoprivrednu proizvodnju sve dok rješenje o odobrenju za gradnju objekta, odnosno vršenje drugih radova ne postane konačno.

Općine koje upravljaju poljoprivrednim zemljištem, dužne su osigurati da se poljoprivredno zemljište koristi za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 5.

Pravne su osobe dužne voditi evidenciju o poljoprivrednom zemljištu kojim se koriste ili kojim upravljaju, odnosno kojim raspolažu.

Mjerodavni općinski organi uprave, dužni su voditi evidenciju o neoradivom poljoprivrednom zemljištu i evidenciju o zemljištu koje je promijenilo namjenu uporabe.

Županijski ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: županijski ministar) donijet će uputu o tiskanicama i načinu vođenja evidencije iz st. 1. i 2. ovog članka.

Članak 6.

Županija donosi kartu uporabne vrijednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta kojom se određuju kategorije zemljišta po katastarskim, odnosno bonitetnim razredima, kulture i površine poljoprivrednog i šumskog zemljišta u odnosu na mogućnost njegove uporabe za poljoprivrednu proizvodnju, uzimajući u obzir njegova prirodna svojstva.

Županijski ministar donosi uputu o stručnim mjerilima za razvrstavanje zemljišta u kategorije.

Članak 7.

Materijalni i drugi uvjeti za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta kao dobra od općeg interesa, osiguravaju se preko Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), i županijskog tijela uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo poljoprivrede).

II – ZAŠTITA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Članak 8.

Namjena zemljišta u projektima prostornog uređenja utvrđuje se na temelju karte uporabne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta i to:

- obradivo zemljište od 1. do 4. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda, uređuje se jedino kao poljoprivredno, odnosno šumsko zemljište;
- obradivo zemljište 5. i 6. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda utvrđuje se kao poljoprivredno, šumsko i iznimno kao zemljište za ostale namjene;
- zemljište 7. i 8. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda utvrđuje se kao zemljište koje će se prema potrebama koristiti i za druge namjene.

Iznimno, kada ne postoje druge mogućnosti, i kada to zahtijeva opći interes, obradivo poljoprivredno, odnosno šumsko zemljište od 1. do 4. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda može se planom prostornog uređenja utvrditi kao zemljište za druge namjene.

Članak 9.

Ministarstvo poljoprivrede daje suglasnost na planove prostornog uređenja za manje prostorne cjeline unutar Županije (područje Općine, posebno područje, gradovi, naselja i sl.).

Projekti prostornog uređenja iz stavka 1. ovog članka ne mogu se provoditi ukoliko za iste nije pribavljena suglasnost Ministarstva poljoprivrede.

Članak 10.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta 7. i 8. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda, ukoliko nije utemeljena na planu prostornog uređenja, vrši se lokacijskom dozvolom.

Lokacijsku dozvolu izdaje tijelo mjerodavno za poslove prostornog uređenja na odnosnom području uz suglasnost općinskog organa uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede.

Po izdanoj dozvoli iz stavka 2. ovog članka, općinsko tijelo uprave mjerodavno za poslove poljoprivrede, dužno je primjerkom rješenja izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede.

Ministarstvo poljoprivrede daje suglasnost za:

- izgradnju naselja;
- industrijskih objekata;
- vodenih spremišta;
- željezničkih pruga;
- prometnica;
- pošumljavanje, te
- izvedbu drugih radova kojima se trajno onemogućava uporaba tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta može biti trajna ili privremena.

Trajnom promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta u smislu ovog Zakona smatra se svaka uporaba poljoprivrednog zemljišta za izgradnju naselja, industrijskih objekata, vodenih spremišta, željezničkih pruga, prometnica, pošumljavanje ili izvedbu drugih radova kojima se trajno onemogućava uporaba tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Privremenom promjenom namjene poljoprivrednog zemljišta u smislu ovog Zakona, smatra se promjena namjene poljoprivrednog zemljišta za određeno razdoblje poslije kojega se poljoprivredno zemljište može ponovo koristiti za poljoprivrednu proizvodnju. Privremena promjena namjene može se utvrditi za podizanje građevina privremenog karaktera, iskorištavanje mineralnih tvari, odlaganje jalovine, pepela, šljake i sl.

Članak 11.

Poljoprivrednom zemljištu iz članka 8., stavak 1., alineja 1. i 2. ovog Zakona, ne može se promijeniti namjena niti se može početi koristiti u nepoljoprivredne svrhe, ako za to područje nije donesen plan prostornog uređenja kojim je tom zemljištu utvrđena druga namjena.

Izuzetno od odredaba stavka 1. ovog članka, poljoprivredno zemljište od 1. do 6. katastarskog, odnosno bonitetnog razreda, može se koristiti u nepoljoprivredne svrhe za privremene promjene namjene samo u slučajevima predviđenim u članku 10., stavak 7. ovog Zakona. Privremenu promjenu namjene utvrđuje lokacijskom dozvolom tijelo mjerodavno za poslove prostornog uređenja na odnosnom području uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede (poljoprivredna suglasnost).

Poljoprivredna suglasnost se izdaje u obliku rješenja.

Lokacijskom dozvolom utvrđuje se rok do kada se odnosno zemljište mora vratiti poljoprivrednoj proizvodnji.

Rok iz stavka 2. ovog članka ne može biti duži od tri godine.

Članak 12.

Za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta iz članka 2. ovog Zakona koje se koristi kao poljoprivredno, i kome se trajno ili privremeno mijenja namjena u nepoljoprivredne svrhe, investitor, odnosno korisnik plaća naknadu, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Poljoprivredno zemljište ne može se početi koristiti u nepoljoprivredne svrhe dok se ne izvrši uplata naknade iz stavka 1. ovog članka.

Naknada iz stavka 1. ovog članka za trajnu promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta ne može biti manja od stotrukog katastarskog prihoda za to zemljište u tekućoj godini.

Naknada iz stavka 1. ovog članka za privremenu promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, ne može biti manja od desetotrukog katastarskog prihoda tog zemljišta u tekućoj godini.

Visina i način uplate naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe utvrđuje se odlukom Vlade Županije Posavske na prijedlog Ministarstva poljoprivrede.

Naknada iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se u visini troškova osposobljavanja za poljoprivrednu proizvodnju drugog neplodnog zemljišta ili poljoprivrednog zemljišta slabije kakvoće, kako bi se dobilo zemljište kakvoće koju je imalo poljoprivredno zemljište koje se namjerava koristiti u nepoljoprivredne svrhe.

Naknada za uporabu poljoprivrednog zemljišta kome se privremeno mijenja namjena plaća se za svaku godinu i to:

prvi put u postupku izdavanja poljoprivredne suglasnosti, a za ostale godine do 31. siječnja tekuće godine u kojoj se zemljište koristi, sve dok se zemljište ne privede kulturi prema uvjetima utvrđenim u urbanističkoj suglasnosti, odobrenju za gradnju i odobrenom projektu.

Naknada iz stavka 1. ovog članka plaća se na cijelu građevinsku parcelu, odnosno dio katastarskih parcela koje služe za redovitu uporabu objekata.

Naknada iz stavka 1. ovog članka uplaćuje se na poseban račun Županije.

Sredstva od naplaćenih naknada iz stavka 1. ovog članka su prihodi Općine i Županije u omjeru 80 : 20.

Članak 13.

Sredstva iz članka 12. stavak 2. ovog Zakona mogu se koristiti samo za osposobljavanje za poljoprivrednu proizvodnju drugog neplodnog zemljišta ili poljoprivrednog zemljišta slabije kakvoće. Ova sredstva koriste se po programu koji za svaku godinu donosi Općina i Županija.

Općina i Županija dužne su sredstva iz članka 12 stavak 7 ovog Zakona koristiti pravodobno i jedino za namjene iz stavka 1 ovog članka.

Članak 14.

Naknada iz članka 12 stavak 2 ovog Zakona neće se plaćati za izgradnju:

- hidromelioracijskih sustava na poljoprivrednom zemljištu koji služe za poboljšanje tog i drugog zemljišta;
- gospodarskih objekata za potrebe poljoprivredne proizvodnje na poljoprivrednom zemljištu u državnom vlasništvu;
- gospodarskih objekata za vlastite potrebe na zemljištu fizičkih osoba - poljodjelaca, na kojem postoji pravo vlasništva, a koji ostvaruju dohodak od poljoprivredne djelatnosti;
- za uređenje bujica i protiverozijskih objekata na poljoprivrednom zemljištu.

Članak 15.

Naknadu za uporabu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe.

Članak 16.

Pored plaćanja naknade iz članka 15 ovog Zakona, investitor je dužan prije početka izvedbe radova na poljoprivrednom zemljištu skinuti i sačuvati rodni i potencijalno rodni sloj zemljišta za potrebe rekultivacije zemljišta ili osposobljavanje manje rodnog zemljišta ili nerodnog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Izdvojeni i sačuvani rodni i potencijalno rodni sloj zemljišta koji je skinut radi izgradnje industrijskih i drugih objekata, koristi se po odobrenju Ministarstva poljoprivrede., za osposobljavanje manje plodnog ili neplodnog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Članak 17.

Poljoprivredno zemljište koje je korišteno za druge namjene, iz članka 10 stavak 7 ovog Zakona, koje nemaju trajni karakter, privodi se prvobitnoj ili drugoj namjeni, odnosno osposobljava se za poljoprivrednu proizvodnju po projektu o rekultivaciji.

Suglasnost na projekt o rekultivaciji daje Ministarstvo poljoprivrede.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju za privremenu uporabu poljoprivrednog zemljišta za druge namjene, kao i za gradnju prigodom koje dolazi do oštećenja okolnog poljoprivrednog zemljišta, korisnik je dužan dati projektno rješenje rekultivacije koje se radi u sklopu tehničke dokumentacije za gradnju, odnosno izvedbu radova uz suglasnost organa iz stavka 1 ovog članka.

Članak 18.

Projekt rekultivacije sadrži: postupak skidanja i čuvanja rodnog i potencijalno rodnog tla – sloja, postupak tehničke, agrotehničke i biološke rekultivacije poljoprivrednog zemljišta i rokove izvedbe pojedinih faza biološke rekultivacije poljoprivrednog zemljišta, dinamiku

privođenja zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji i ispitivanje štetnih i opasnih tvari u rekultiviranom zemljištu.

Korisnik ili investitor dužan je radi osiguranja rekultiviranja poljoprivrednog zemljišta, izvršiti uplatu iznosa od 30 % potrebnih sredstava za rekultiviranje zemljišta, i to prije nego što stupi u privremeni posjed dodijeljenog mu zemljišta.

Sredstva iz stavka 2 ovog članka mogu se koristiti samo za namjene rekultivacije zemljišta.

Ukoliko se eksploatacijom industrijskih i ostalih mineralnih tvari naruši vodeni režim, odnosno dođe do procesa plavljenja kao i zadržavanja vode, korisnik industrijskih i ostalih mineralnih tvari dužan je pored izvedbe biološke rekultivacije izvršiti i hidrotehničke radove kojima će se uspostaviti prvobitni vodeni režim u zemljištu.

Ako korisnik po završenoj eksploataciji industrijskih i ostalih mineralnih tvari ne izvrši rekultivaciju poljoprivrednog zemljišta, Ministarstvo poljoprivrede angažirat će drugu organizaciju koja će izvršiti rekultivaciju zemljišta na teret sredstava korisnika poljoprivrednog zemljišta za privremene namjene.

Uputu o obvezatnoj jedinstvenoj metodologiji za izradu projekta rekultivacije iz stavka 1 ovog članka donosi županijski ministar.

Članak 19.

Rješenje o visini naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, odnosno rješenje o utvrđivanju da li su ispunjeni uvjeti za oslobađanje od plaćanja naknade na zahtjev investitora, odnosno korisnika donosi organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede sukladno članku 8 i 10 ovog Zakona.

Zahtjev iz stavka 1 ovog članka sadrži podatke o objektima i radovima koji se izvode na poljoprivrednom zemljištu, u vrijeme početka i završetka radova.

Visina naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta utvrđuje se na temelju podataka pribavljenih od mjerodavnih organa uprave i organa uprave mjerodavnog za geodetske poslove.

Članak 20.

Županijski i općinski organ uprave mjerodavan za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata ili izvedbu radova, odnosno za izdavanje odobrenja za eksploataciju industrijskih ili ostalih mineralnih tvari površinskim i podzemnim kopom, odlaganje jalovine, pepela, šljake i sl., može izdati odobrenje ako je investitor, odnosno korisnik priložio dokaze o plaćenju naknadi za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta.

Članak 21.

Zabranjeno je ispuštanje štetnih i opasnih tvari koje mogu oštetiti i promijeniti proizvodnu sposobnost poljoprivrednog zemljišta ili kvalitetu poljoprivrednih kultura, kao i nepravilna uporaba mineralnih i organskih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja.

Ako dođe do onečišćenja poljoprivrednog zemljišta i ispuštanja opasnih i štetnih tvari u količini većoj od dopuštene, uzročnik štete snosi troškove radova na dekontaminaciji, odnosno sanaciji poljoprivrednog zemljišta.

Pod kontaminacijom zemljišta iz stavka 2 ovog članka podrazumijeva se unošenje u zemljište različitih čvrstih, tekućih i plinovitih otpadnih tvari, kao i radioaktivnih tvari, koje dovode do promjene prirodnih svojstava zemljišta, kao i do akumulacije štetnih tvari na poljoprivrednim kulturama.

Troškovi dekontaminacije, odnosno sanacije ne isključuju odgovornost uzročnika štete po drugim propisima.

Ministarstvo poljoprivrede po prethodno pribavljenom mišljenju znanstveno-stručne institucije utvrđuje dozvoljene količine štetnih i opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja.

Članak 22.

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta u cilju utvrđivanja količine štetnih i opasnih tvari u zemljištu vrši se po programu koji donosi ministar poljoprivrede.

Organizacija koja vrši ispitivanje poljoprivrednog zemljišta iz stavka 1 ovog članka, informira o rezultatima ispitivanja Ministarstvo poljoprivrede.

Ministarstvo poljoprivrede može zabraniti, odnosno ograničiti proizvodnju određenih poljoprivrednih proizvoda i uporabu sredstava za zaštitu bilja i drugih sredstava na određenom zemljištu, ako rezultati ispitivanja to zahtijevaju.

Članak 23.

U cilju zaštite, očuvanja i poboljšanja kemijskih, fizičkih i bioloških svojstava obradivog poljoprivrednog zemljišta i osiguranja pravilne uporabe mineralnih gnojiva, obvezatna je sustavna kontrola rodности zemljišta od prvog do petog katastarskog odnosno bonitetnog razreda. Ispitivanje rodности zemljišta vrši se svake pete godine.

Organizacija koja vrši kontrolu rodности zemljišta obvezna je o rezultatima ispitivanja podnositi izvješće vlasniku, odnosno korisniku zemljišta.

Postupak i radnje iz stavka 1 i 2 ovog članka propisuje županijski ministar.

III - UPORABA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

1. Zajedničke odredbe

Članak 24.

Pravne osobe koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom na zemljištu, fizičke osobe koje su vlasnici zemljišta, i drugi korisnici poljoprivrednog zemljišta (u daljnjem tekstu: korisnici), dužni su poljoprivredno zemljište koristiti na način koji najviše odgovara prirodnim osobinama zemljišta i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uvjetima.

Pod uporabom poljoprivrednog zemljišta u smislu ovog Zakona, razumijeva se: glavna i naknadna obrada zemljišta, unapređivanje voćnjaka, vinograda pašnjaka i livada, kao i drugi radovi za racionalnu uporabu poljoprivrednog zemljišta u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Članak 25.

Na zemljištu uređenom putem komasacije ne može se vršiti usitnjavanje parcela.

Na obrađenom poljoprivrednom zemljištu koje nije uređeno putem komasacije, fizička dioba parcele može se vršiti samo ako se načini parcela najmanje od 0,5 ha.

Članak 26.

Ako korisnici ne obrađuju poljoprivredno zemljište na način propisan u članku 24 ovog Zakona, općinski organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede može propisati mjere za uporabu tog zemljišta.

Pored mjera iz stavka 1 ovog članka Općina može propisati obavljanje usluga poljoprivrednim strojevima i oruđima, mjere za zaštitu od poljskih šteta, mraza, tuče, požara; određivati sječū odnosno zabranu sječū voćnih stabala, krćenje međa i živica, kao i odvodnjavanje određenih površina poljoprivrednog zemljišta.

Mjere iz stavka 2 ovog članka mogu se propisati ako su prije toga osigurani uvjeti za primjenu tih mjera, a primjenjivat će se dok ti uvjeti postoje.

Članak 27.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu donose dugoročni program uporabe tog zemljišta. Tim programom se utvrđuju i ona zemljišta na kojima nije moguće organizirati poljoprivrednu proizvodnju, s tim što se ta zemljišta ustupaju Općini radi njihove uporabe za pošumljavanje ili druge namjene.

Članak 28.

Korisnik poljoprivrednog zemljišta u državnom ili zadružnom vlasništvu, dužan je koristiti poljoprivredno zemljište sukladno odredbama članka 24 ovog Zakona.

Ako korisnik poljoprivrednog zemljišta u državnom ili zadružnom vlasništvu nije u mogućnosti koristiti poljoprivredno zemljište sukladno odredbama članka 24 ovog Zakona, dužan je osigurati njegovu uporabu ustupanjem tog zemljišta drugim poduzećima, odnosno drugim korisnicima putem javnog nadmetanja.

Nakon odabira najpovoljnije ponude, korisnik poljoprivrednog zemljišta iz stavka 2 ovog članka, sklapa ugovor uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede.

Članak 29.

Ako korisnik poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu nije postupio po odredbama članka 28 stavak 2, Općinsko vijeće na čijem području se zemljište nalazi, donosi odluku o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta iz članka 28 ovog Zakona.

Obradivo poljoprivredno zemljište koje nije obrađeno u prethodnom vegetativnom periodu može se dati na korištenje fizičkoj ili pravnoj osobi na osnovi zakupa uz naknadu tržišne vrijednosti, najviše pet godina.

Zemljište iz stavka 2 ovog članka daje se u zakup fizičkoj ili pravnoj osobi koja je podnijela zahtjev za korištenje zemljišta, a čija ponuda je ocijenjena kao najpovoljnija, pri čemu prvenstvo imaju sudionici Domovinskog rata.

Najpovoljnijom ponudom iz stavka 3 ovog članka, smatra se ona koja sadrži najracionalniji gospodarski program uz najpovoljnije financijske uvjete.

Stručne poslove iz ovog članka obavljaju općinska tijela uprave nadležna za poslove poljoprivrede i imovinsko pravne poslove.

Članak 30.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta sklapa općinski načelnik uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede, vodo-privrede i šumarstva.

Ugovori zaključeni bez suglasnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva su ništavni.

Članak 31.

Uvjeti pod kojima se poljoprivredno zemljište iz članka 29 ovog Zakona daje na korištenje, utvrđuje se odlukom o davanju u zakup i ugovorom o zakupu.

Za vrijeme dok se poljoprivredno zemljište iskorištava prema odredbama ovog članka, zakupoprimalac poljoprivrednog zemljišta plaća porez, doprinos i druge naknade koje se plaćaju na osnovi vlasništva, odnosno korištenja zemljišta.

Poljoprivredno zemljište iz članka 29. ovog Zakona dano u zakup, ne može se dati u podzakup ili na korištenje drugoj osobi.

Članak 32.

Zakupnina je prihod proračuna Općine.

Članak 33.

Ako vlasnik odnosno posjednik ili držatelj poljoprivrednog zemljišta na kojem postoji pravo vlasništva (u daljem tekstu: vlasnik), nije u mogućnosti koristiti poljoprivredno zemljište sukladno članku 24 ovog Zakona, dužan je osigurati njegovu uporabu putem davanja zemljišta u najam, ili na drugi način, sukladno propisima kojima su utvrđena pitanja davanja nekretnina u najam.

Nakon obavljenih radnji iz stavka 1 ovog članka, vlasnik je dužan obavijestiti općinski organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede.

Ako vlasnik poljoprivrednog zemljišta ne može osigurati uporabu zemljišta na način iz stavka 1 ovog članka, dužan je informirati općinski organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

Članak 34.

Ako vlasnik ne koristi poljoprivredno zemljište duže od dvije ekonomske godine, ili ne osigurava uporabu tog zemljišta sukladno članku 33 ovog Zakona, općinski organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede, donijet će rješenje o privremenom oduzimanju tog zemljišta radi davanja na privremenu uporabu drugim pravnim i fizičkim osobama.

Vrijeme za koje se privremeno oduzima poljoprivredno zemljište iz stavka 1 ovog članka ne može biti duže od pet godina.

Članak 35.

Ugovor o davanju privremeno oduze-tog poljoprivrednog zemljišta na privremenu uporabu iz članka 34 ovog Zakona sadrži posebno namjenu i vrijeme uporabe, iznos naknade koju korisnik kome je poljoprivredno zemljište dano na privremenu uporabu plaća vlasniku zemljišta, kao i uvjete za raskid ugovora, prava i obveze posrednika u svezi s prijevremenim raskidom ugovora.

Članak 36.

Vlasniku poljoprivrednog zemljišta može se na njegov pismeni zahtjev vratiti poljoprivredno zemljište i prije isteka ugovorenog roka ako su ispunjeni uvjeti za raskid ugovora.

Zemljište se može vratiti samo po isteku tekuće ekonomske godine.

Ekonomskom godinom, u smislu ovog Zakona, smatra se period od početka jesenjih radova u tekućoj godini do vremena završetka berbe kasnih usjeva u sljedećoj godini.

2. Uporaba pašnjaka

Članak 37.

Pašnjak je zemljište obraslo prirodnom pašnjačkom vegetacijom koja služi za ispašu stoke.

Pašnjakom u smislu ovog Zakona smatra se i zemljište koje služi za izgon, odnosno odmaranje stoke (utrine).

Članak 38.

Pašnjacima u državnom vlasništvu upravljaju Općine.
Pašnjake u vlasništvu fizičkih osoba koriste njihovi vlasnici sukladno odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Članak 39.

Iznimno, pašnjak se može prevesti drugoj kulturi, ako se time postiže racionalnija i ekonomičnija uporaba zemljišta, ako promjena kulture neće dovesti do erozije i ispiranja zemljišta, i ako se ne ometa normalna uporaba drugih pašnjaka.

Privođenje pašnjaka drugoj kulturi vrši se na temelju suglasnosti općinskog organa uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede.

Članak 40.

Granice pašnjaka u državnom vlasništvu utvrđuje Općina na čijem području se ti pašnjaci nalaze.

Općinski je organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede, dužan voditi katastar pašnjaka u državnom vlasništvu.

Županijski ministar donosi uputu o formularu i načinu vođenja katastra pašnjaka.

Članak 41.

Uporabu pašnjaka u državnom vlasništvu utvrđuje Općina na čijem se području pašnjak nalazi.

Kod utvrđivanja uvjeta iz stavka 1 ovog članka, moraju se osigurati zaštita i uređenje pašnjaka, kao i opravdani interesi korisnika pašnjaka.

Članak 42.

U uporabi pašnjaka u državnom vlasništvu, prednost ispaše stoke imaju fizičke osobe koje su ranije koristile taj pašnjak.

Članak 43.

Visinu naknade za uporabu pašnjaka u državnom vlasništvu (pašarina), utvrđuje Općina na početku svake godine.

Naknada za uporabu pašnjaka uplaćuje se na račun Općine.

Sredstva iz stavka 2 ovog članka mogu se koristiti samo za unapređenje pašnjaka.

Članak 44.

Sukladno odredbama ovog Zakona koje se odnose na pašnjake u državnom vlasništvu, a koji se nalaze na upravljanju i uporabi kod poduzeća, pravo raspolaganja stječe Općina na čijem se području pašnjak nalazi.

3. Zabrana nomadske ispaše ovaca

Članak 45.

Radi zaštite poljoprivrednih kultura, i radi sprečavanja pojave i širenja zaraznih bolesti domaćih životinja, te radi zaštite zdravlja ljudi od zoonoza koje se sa ovaca mogu prenijeti na ljude, zabranjuje se nomadska ispaša ovaca, ovnova i janjadi (u daljnjem tekstu: ovce), na poljoprivrednom zemljištu.

Pod nomadskom ispašom ovaca u smislu ovog Zakona, smatra se ispaša gonjenjem preko poljoprivrednog zemljišta, ispaša ovaca na poljoprivrednom zemljištu izvan mjesta prebivališta, odnosno sjedišta držatelja ovaca, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 46.

Držateljem ovaca u smislu ovog Zakona smatra se vlasnik odnosno korisnik ovaca, kao i druge osobe koje napasuju ovce.

Članak 47.

Ne smatra se nomadskom ispašom ovaca, u smislu ovog Zakona, uobičajena ispaša ovaca na pašnjacima u državnom vlasništvu, i ispaša ovaca na zemljištu koje je vlasništvo držatelja ovaca ili je zemljište uzeo u najam.

Članak 48.

Nomadskom ispašom, u smislu članka 45 stavak 2 ovog Zakona, ne smatra se ispaša ovaca na pašnjacima, pod uvjetom da se doprema ovaca na ispašu i otprema ovaca vrši odgovarajućim prijevoznim sredstvima, i da je držatelj ovaca zaključio ugovor sa zakupodavateljem zemljišta za ispašu ovaca na tom zemljištu.

Ugovor iz stavka 2 ovog članka mora sadržavati podatke o zakupodavatelju i zakupoprimalatelju zemljišta, o vremenu za koje je ugovorena ispaša, o broju ovaca koje se mogu napasati, o veličini zemljišta i mjestu gdje se to zemljište nalazi.

Ugovor iz stavka 1 ovog članka registrira se kod općinskog organa uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede u mjestu ispaše ovaca.

Članak 49.

Županijski ministar će donijeti propis kojim će se detaljnije urediti elementi zabrane nomadske ispaše ovaca.

IV - UREĐENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Članak 50.

Pod uređenjem poljoprivrednog zemljišta u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se uporaba poljoprivrednog zemljišta u sustavu za natapanje, hidromelioracijski radovi radi odvodnje, ravnanje, agromelioracijsko uređenje i gnojenje, komasacije, arondacije, izgradnja prometnica, oblikovanje parcela, melioracijski plodored, vjetrozaštitni pojasevi i dr.

Članak 51.

Poljoprivredno zemljište na području na kome je izgrađen sustav za natapanje koristi se po godišnjem programu koji donosi pravna osoba koja upravlja sustavom za natapanje, a koji posebice sadrži: površinu zemljišta koja se može natapati, dinamiku natapanja pojedinih kultura, dužinu trajanja natapanja i količinu vode za natapanje.

Godišnji program uporabe sredstava za natapanje donosi se uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede.

Pravna osoba koja upravlja sustavom za natapanje dužna je informirati korisnika, odnosno vlasnika poljoprivrednog zemljišta u sustavu za natapanje, o godišnjem programu uporabe sustava.

Članak 52.

Korisnik poljoprivrednog zemljišta u sustavu za natapanje dužan je koristiti sustav za natapanje sukladno programu iz članka 51 ovog Zakona.

Članak 53.

Pravna osoba koja upravlja sustavom za natapanje dužna je redovito održavati sustav za natapanje (održavanje crpki i dr.).

Članak 54.

Međusobni odnosi pravne osobe koja upravlja sustavom za natapanje i korisnika sustava uređuju se ugovorom u pogledu uporabe, održavanja i osiguranja funkcioniranja tog sustava, kao i utvrđivanja naknade za uporabu vode iz sustava.

Ugovorne strane iz stavka 1 ovog članka, po sklopljenom ugovoru, dužne su izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede.

V - NADZOR

Članak 55.

Nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega, obavlja Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: županijska poljoprivredna inspekcija), i nadležno upravno tijelo za poslove poljoprivrede Općine (u daljem tekstu: nadležno upravno tijelo za poslove poljoprivredne inspekcije).

Poslove inspekcije iz stavka 1 ovog članka obavljaju poljoprivredni inspektori.

Članak 56.

Nadležno upravno tijelo za poslove poljoprivredne inspekcije nadzire osobito:

1. održavanje sposobnim obradivog poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju,
2. zaštitu zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima,
3. korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, ako takvo iskorištavanje nije dozvoljeno ovim Zakonom ili propisom izdanom na temelju njega.
4. Provođenje odredaba o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta, i korištenje sredstava odobrenih za provođenje mjera osposobljavanja i uređenja poljoprivrednog zemljišta.

Nadležno upravno tijelo za poslove poljoprivredne inspekcije nadzire primjenu odredbi ovog Zakona, drugih propisa donesenih na temelju njega, i odluke općinskog vijeća.

Članak 57.

Županijska poljoprivredna inspekcija usklađuje rad nadležnih upravnih tijela za poslove poljoprivredne inspekcije, utvrđuje smjernice za njihov rad i za provođenje određenih propisa i mjera, daje upute, organizira i potiče stručno usavršavanje i poduzima druge mjere za unapređenje njihove organizacije rada.

Županijska poljoprivredna inspekcija može u skladu sa Zakonom obavljati neposredni nadzor iz nadležnosti upravnih tijela za poslove poljoprivredne inspekcije.

Ministarstvo poljoprivrede rješava po žalbama protiv rješenja nadležnog upravnog tijela za poslove poljoprivredne inspekcije.

Članak 58.

Ako poljoprivredni inspektor ustvrdi da je provedbom propisa učinjen prekršaj ili gospodarski prijestup, dužan je bez odlaganja podnijeti zahtjev odnosno prijavu za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno postupka zbog gospodarskog prijestupa.

Protiv rješenja o prekršaju žalbu može izjaviti i organ čiji je poljoprivredni inspektor podnio zahtjev za pokretanje postupka.

Članak 59.

Ako utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na temelju njega, poljoprivredni inspektor će pismeno konstatirati nepravilnosti i nedostatke, i rješenjem odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

Članak 60.

Kada je u javnom interesu potrebno poduzeti hitne mjere, odnosno spriječiti štetu koja bi mogla nastati, rješenjem poljoprivrednog inspektora može se odrediti da žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 61.

Poljoprivredni inspektor dužan je pri obavljanju svoje dužnosti imati legitimaciju kojom se dokazuje njegovo svojstvo poljoprivrednog inspektora.

VI - KAZNE NE ODREDBE

Članak 62.

Novčanom kaznom od 5 000 do 50 000 KM, kaznit će se za gospodarski prijestup pravna osoba ako:

1. koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe prije donošenja planova prostornog uređenja (članak 8 ovog Zakona),
2. mijenja namjenu poljoprivrednog zemljišta ili ga koristi u nepoljoprivredne svrhe prije donošenja plana prostornog uređenja kojim se tom zemljištu utvrđuje namjena (članak 11 stavak 1 ovog Zakona)
3. koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe za privremene namjene bez poljoprivredne suglasnosti Ministarstva poljoprivrede (članak 11 stavak 2 ovog Zakona),
4. počne koristiti poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe prije izvršenja uplate naknade (članak 12 stavak 2 ovog Zakona),
5. obavlja privođenje zemljišta prvobitnoj ili drugoj namjeni, odnosno osposobljava ga za poljoprivrednu proizvodnju bez projekta o rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta na koji nije dana suglasnost Ministarstva poljoprivrede, ili ako rekultivaciju ne vrši po projektu (članak 17 ovog zakona),
6. postupa suprotno članku 21 stavak 1 ovog Zakona,
7. proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kome je zabranjena ili ograničena proizvodnja, ili uporaba sredstava za zaštitu bilja i drugih sredstava (članak 22 stavak 3 ovog Zakona),
8. koristi poljoprivredno zemljište suprotno članku 24 ovog Zakona,
9. vrši usitnjavanje parcela na zemljištu uređenom putem komasacije (članak 25 stavak 1 ovog zakona),
10. ne donese godišnji program uporabe sustava za natapanje (članak 51 stavak 1 ovog Zakona),
11. ne održava redovito sustav za natapanje (članak 53 ovog Zakona).

Za gospodarski prijestup iz stavka 1 ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 200 do 1 000 KM.

Članak 63.

Novčanom kaznom od 500 do 1 000 KM, kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne vodi evidenciju o poljoprivrednom zemljištu koje koristi ili kojim upravlja, odnosno kojim raspolaže (članak 5 stavak 1 ovog Zakona),

2. koristi izvađeni ili sačuvani rodni i potencijalno rodni sloj zemljišta suprotno odredbama (članak 16 stavak 2 ovog Zakona),
3. ne vrši ispitivanje rodnosti zemljišta (članak 23 stavak 1 ovog Zakona),
4. ustupi poljoprivredno zemljište bez javnog nadmetanja (članak 28 stavak 2 ovog Zakona),
5. koristi poljoprivredno zemljište za nomadsku ispašu ovaca (članak 45 ovog Zakona), ne koristi sustav za natapanje u skladu s godišnjim programom (članak 52 ovog Zakona).

Za prekršaje iz stavka 1 ovog članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 500 KM.

Članak 64.

Novčanom kaznom od 300 do 1 000 KM, kaznit će se za prekršaj pojedinac ako:

1. mijenja namjenu poljoprivrednog zemljišta ili ga koristi u nepoljoprivredne svrhe prije donošenja plana prostornog uređenja kojim se tom zemljištu utvrđuje namjena (članak 11 stavak 1 ovog Zakona), koristi poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe za privremene namjene bez poljoprivredne suglasnosti Ministarstva poljoprivrede (članak 11 stavak 2 ovog Zakona),
2. počne koristiti poljoprivredno zemljište u nepoljoprivredne svrhe prije izvršene uplate naknade (članak 12 stavak 2 ovog Zakona)
3. koristi izvađeni i sačuvani rodni i potencijalno rodni sloj zemljišta suprotno odredbama članka 16 stavak 2 ovog Zakona),
4. obavlja privođenje zemljišta prvobitnoj ili drugoj namjeni, odnosno osposobljava za poljoprivrednu proizvodnju bez projekta o rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta, ili ako rekultivaciju ne vrši po projektu (članak 17 ovog Zakona)
5. postupa suprotno članku 21 stavak 1 ovog Zakona,
6. proizvodi poljoprivredne proizvode na poljoprivrednom zemljištu na kojem je zabranjena ili ograničena proizvodnja, ili uporaba sredstva za zaštitu bilja i drugih sredstava (članak 22 stavak 3 ovog Zakona),
7. koristi poljoprivredno zemljište suprotno članku 24 ovog Zakona,
8. ne osigura uporabu poljoprivrednog zemljišta, ili ako o tome ne informira općinski organ uprave mjerodavan za poslove poljoprivrede (članak 33 stavak 1 i 2 ovog Zakona),
9. vrši privođenje pašnjaka drugoj kulturi bez suglasnosti općinskog organa uprave mjerodavnog za poslove poljoprivrede (članak 39 stavak 2 ovog Zakona),
10. koristi poljoprivredno zemljište za nomadsku ispašu ovaca (članak 45 ovog zakona)
11. ne koristi sustav za natapanje sukladno godišnjem programu (članak 52 ovog Zakona).

Članak 65.

Novčanom kaznom od 200 do 500 KM, kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u organu uprave ako se ne vode evidencije o neobrađivom zemljištu i zemljištu koje je promijenilo namjenu, i osoba mjerodavna za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata ili izvođenje radova, odnosno izdavanje rješenja za eksploataciju industrijskih i mineralnih tvari, odlaganje jalovine, pepela, šljake i drugih štetnih i opasnih tvari, ako izda odobrenje za izgradnju objekata, odnosno izvođenje radova bez dokaza o plaćenju naknadi za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta, i ako izvrši fizičku diobu parcela (cijepanje), manju od 0,5 Ha (članak 5 stavak 2, članak 20, i članak 25 stavak 2 ovog Zakona).

Članak 66.

Pored kazne za gospodarski prijestup iz članka 62, odnosno za prekršaj iz članka 63 i 64 ovog Zakona, može se počinitelju izreći zaštitna mjera oduzimanja predmeta, kada su ti predmeti upotrijebljeni, ili su bili namijenjeni za izvršenje, ili su nastali izvršenjem gospodarskog prijestupa, odnosno prekršaja, kao i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi postignute izvršenjem gospodarskog prijestupa odnosno prekršaja.

Članak 67.

Novčane kazne iz članka 62., 63., 64., i 65. ovog Zakona, izražene su u KM, izriču se i plaćaju u valuti koja je priznata kao sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini, utvrđeno Zakonom o valuti po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje nadležna financijska institucija.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

Do donošenja planova prostornog uređenja, korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe može se vršiti samo izuzetno, na osnovu odluke Općinskog vijeća.

Članak 69.

Odredbe ovog Zakona o plaćanju naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i o pribavljanju poljoprivredne suglasnosti, ne primjenjuju se na zemljište koje je proglašeno građevinskim do 23. prosinca 1975. godine kao dana stupanja a snagu Zakona o zaštiti i korištenju poljoprivrednog zemljišta (" Službeni list SR BiH " , broj 37/75).

Članak 70.

Županijski ministar donijet će propise iz članka 5 stavak 3, članka 6 stavak 2, članka 23 i članka 49 ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 71.

Županijski ministar po prethodno pribavljenom mišljenju županijskog ministarstva zdravstva, donijet će propise o dozvoljenim količinama štetnih i opasnih tvari u zemljištu, i metode njihovog ispitivanja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 72.

Na poljoprivrednom zemljištu gdje je izvršena eksploatacija industrijskih i ostalih mineralnih tvari prije stupanja na snagu ovog Zakona, korisnici ovih sirovina dužni su u roku od pet godina izvršiti rekultiviranje tog zemljišta i privesti ga potrebitoj namjeni po Projektu o rekultivaciji koji su dužni izraditi u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu upute o obveznoj jedinstvenoj metodologiji za izradu projekta rekultivacije, a sukladno s člankom 17 ovog Zakona.

Članak 73.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o zaštiti i korištenju poljoprivrednog zemljišta (" Službeni list SR BiH " , broj 16/85), koji je preuzet Uredbom (" Narodni list HZ H-B, broj 2/92).

Članak 74.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Narodnim novinama
Županije Posavske“.

Bosna i Hercegovina

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

ŽUPANIJA POSAVSKA

Skupština

Broj: 01-01-02-10/2000

Domaljevac, 09. ožujka 2000. godine

Predsjednik

Vitomir Čošković v.r.